

Edutus Főiskola Budapest	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p><i>marketing</i> mesterképzési szak</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2009/7/XII/51. (a <i>Modern Üzleti Tudományok Főiskoláján</i>)</p> <p>Budapesti képzés nem támogató MAB határozata: 2009/7/XII/52. (a <i>Modern Üzleti Tudományok Főiskoláján</i>)</p>	<p>2016/1/VII/3/42. sz. MAB HATÁROZAT A (AKKREDITÁLT) A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2021. január 31-ig hatályos, <u>magyar nyelvű</u> képzésre, a megjelölt hiányosságokra reagáló intézkedési terv 2016. március 31-ig történő benyújtása mellett és 2017 szeptemberében indítandó követő (monitor) eljárás közbeiktatásával.</p>

Minőségértékelés

A monitor eljárás oka:

- a tantárgyakhoz kapcsolódó szakirodalmak korszerűsége, folyamatos tananyagfrissítés szükségessége,
- az oktatók publikációs tevékenysége, elsősorban a nagy óraterhelésű vezető oktatóké,
- alacsony és csökkenő hallgatói létszám.

A monitor eljáráshoz az intézmény **2017. szeptember 15-ig** nyújtsa be a hiányosságok orvoslására tett intézkedésekről szóló tájékoztatóját.

1. A képzési és kimeneti követelményeknek, valamint az akkreditációs feltételeknek való megfelelés

A képzés tartalma

Az Edutus Főiskolán a *marketing* mesterszak 2010 óta szerepel a képzési kínálatban, részidejű levelező formában, kezdetben a tatabányai székhelyen és a budapesti telephelyen, 2012 szeptembere óta csak a budapesti telephelyen.

A szak tanterve megfelel a KKK-nak, a szakma protokolljának, a MAB elvárásainak. A 4 félév teljesítése során az előírt 120 kredit megszerzésére kerül sor, 400 óra a képzési terhelés.

Az elvárt kompetenciák elsajátítása a vizsgált dokumentumok alapján teljesül.

A tananyagok meglehetősen korszerűek, a tantárgyleírásokat áttekintve mégis javasolható a folyamatos frissítés.

Sikeresen törekednek a főiskola oktatói saját fejlesztésű anyagok készítésére is, többek között a kor új csatornáinak, módszereinek felhasználásával.

Személyi feltételek

A szakfelelős, Kandikó József szakmai megfelelősége, szakmai teljesítménye országos szakmai elismertségnek örvend. A szakfelelős **nem tesz eleget** a MAB előírásának, amely szerint „a szakfelelős a szakindítás időpontjától számítva egy képzési ciklus befejezéséig 70. életévét nem tölti be.”

A szak oktatói köre meglehetősen szűk: a képzés 21 tantárgyát 17 oktató oktatja, jelentős részt az idősebb generáció tagjai képviselnek. A szak öt vezető oktatóra épül. A kreditfelelősség és az óraterhelés jelentős része a több kurzust oktató szakfelelős vállán nyugszik, esetleges kiesése komoly helyettesítési gondokat okozhat. Feltűnő a 3 tantárgy oktatásába bevont, tudományos fokozattal nem rendelkező gazdasági tanár magas óraterhelése.

A tárgyfelelős oktatók szakmai láthatósága megfelelő, bár elsősorban publikációkkal ez még fejlesztésre szorul. A fiatalabb generáció tagjainak fejlődésének segítése fontos, azért, hogy idővel átvehessék a tapasztaltabb kollégák helyét.

Az oktatói kör szakmai kompetenciája bizonyítottan tünik, megfelelő az AT/AE/V oktatók aránya.

Tudományos háttér

A tapasztaltabb oktatók esetében a tudományos kutatások eredményei láthatóak, friss publikációk azonban mérsékelt számban vannak. Az oktatók többségénél háttérbe szorul a tudományos tevékenység, a publikációs aktivitás sem feltétlenül éri el a szükséges mértéket, más oktatók az elvárt mértékű tudományos tevékenységet felmutatják.

A tanszék oktatói közül többen az MTA különféle al- és szakbizottságainak tagjai, szakmai kapcsolatot több hazai és külföldi egyetemmel, főiskolával tartanak fenn. Kifejezetten kutatói műhelyt, meghatározott témákra szervezett kutatócsoportokat kevésbé működtet a főiskola, egy ilyen műhelyt (HÉLIA) nevesítenek.

Infrastrukturális feltételek

A budapesti helyszín néhány év alatt több költözésen esett át. Szembetűnő a zsúfoltság. Kritikusnak az oktatók elhelyezését lehet értékelni, a zsúfolt szobák kevésbé alkalmasak a szakmai konzultációkra, beszélgetésekre, órai felkészülésre, bár ez a levelező képzés időpontja miatt vélelmezhetően kevésbé problémás. A rendelkezésre álló irodák és tantermek jól felszereltek, itt is megtalálhatók a *webináriumi* berendezések. Szükség esetén lehetőség van az épületben lévő, más szervezetekhez tartozó termek használatára, például az Auditorium Maximum bérlésére. A budapesti hallgatóknak hozzáférésük van az azonos épületben levő Általános Vállalkozási Főiskola (ÁVF) 40 ezer kötetes könyvtárhoz, ahol az Edutus 2000, a képzéshez szükséges könyvet helyezte el. A könyvtár állománya továbbfejlesztésre szorul, még akkor is, ha (az IBS-be beolvadt, és e képzési helyszínen a képzést kifuttató) ÁVF könyvtárát a jövőben is használhatják. A hallgatók véleménye szerint a nyitvatartási rend megnehezíti a könyvtár igénybevételét még a nappali tagozatos hallgatók számára is. Számos tankönyv, példatár e-book formában érhető el.

A hallgatók véleménye szerint a budapesti helyszínen a számítógépek lassúak és elavultak. (2009-ben a MAB éppen az infrastruktúra, a korszerű számítógépes háttér bemutatásának hiánya miatt nem támogatta a képzés indítását Budapesten, a képzés azonban indítási engedélyt kapott.) Bizonyos szakmaspecifikus szoftverek elérhetőségét hiányolták a végzett és a tudásuk gyakorlati hasznosíthatóságának tapasztalatával rendelkező hallgatók. Különösen a más intézményből átjött hallgatók hangsúlyozták a főiskolának azt az előnyét, hogy az ügyintézés hallgatóbarát.

Rendelkezésre áll még az Edutus Rendezvényközpont Falk Miksa utcai épülete szakmai események megtartására.

A képzési létszám és kapacitás

Tatabányán csak egy ízben, 2010-ben indult levelező képzés 8 hallgatóval, noha a képzési kapacitásuk évente 50 felvehető hallgató teljes- és részidejű képzésben is. Budapesten is ugyanekkora képzési kapacitás áll rendelkezésre, a képzés minden évben indult, de a felvettek száma évről évre csökkent (26, 22, 20, 14). Emiatt a teljes bent lévő aktív létszám a második tanév után csökkenni kezdett.

A vizsgált időszak alatt jellemzően nem tudta a főiskola a felvételi keretét betölteni, folyamatos volt az összes jelentkezések és az első helyes jelentkezések számának csökkenése is. A felvett hallgatóknak körülbelül csak a fele volt az Edutus (MÜTF, illetve a jogelőd HJF) korábbi hallgatója.

Elgondolkodtató az alacsony hallgatói létszám, mert így a képzés nem lehet igazából gazdaságos.

2. A képzési folyamat és eredményeinek elemző értékelése

A kurzusok jellege, módszertana

A kurzusok tervezése, megvalósítása illeszkedik a szakmai sztenderdekhez, nagyrészt jól strukturált a tudásátadás az előadások és gyakorlatok tekintetében. Kevésbé észrevehető a tanterv áttekintése kapcsán a képzés speciális fókusza, amiért ezt a képzést érdemes választani.

Vizonylag kicsi, kb. 20 fős csoportok alkotják a szakon tanulók közösségét, így az oktatás jellege akkor is inkább interaktív, ha egyébként előadásról van szó. A kis csoportlétszámok akár az egyéni fejlesztéseket is lehetővé teszik. Saját fejlesztésű esettanulmány kötet segíti a problémamegoldó képesség fejlesztését. Meglehetősen sok új, a mai korra reagáló oktatási módszert, feladatsort dolgoztak ki a főiskola munkatársai. A webinárium elsősorban a távolság és az idő problémájából adódó megoldási lehetőséget célozza a levelező képzésben részt vevő hallgatók esetében, ennek segítségével vizsgára való készüléskor is újranezhetők előadások. Különböző tárgyak keretében e-book segíti a tanulást, az oktatásban sor kerül a blogírástól a gamification alkalmazásáig sokféle figyelemfelkeltő, korszerű eljárásra, a feladatok megoldására.

Értékelés és ellenőrzés

Az egyes tárgyak félévenkénti megoszlása, azok számonkérési rendszere megfelelő. Főképp az alapozó tárgyak esetén sok azonban a 3 kreditre tárgy, amit nem feltétlenül célszerű megtartani.

A folyamatos felkészülésre, az évközi előrehaladásra való motiválás céljából sok tantárgynál vannak házi feladatok és időközli mérések, ami különösen fontos a levelező képzési formánál, ahol a hallgatókkal való személyes találkozások lehetőségei korlátozottak. Gyakran nehéz a hallgatókat önálló, egyedi és valódi munkára készíteni, elkerülni az internetről letöltött idegen anyagok beadását.

A diplomamunka követelményei megfelelő módon transzparensak a hallgatók számára. A diplomakonzultáció-sorozat beindítása előtt az oktatók tanszéki értekezleten vagy megbeszélés formájában frissítik fel a követelményeket. Ezekről a hallgatók a Neptun rendszeren keresztül is értesülnek.

A záróvizsgák formai követelményeit a főiskolai TVSZ és a szakindítási anyag tartalmazza. A záróvizsgára bocsátás feltételei a szak KKK-ben előírt és a tantervben meghatározott kreditek teljesítése, valamint a mester-diplomamunka határidőre való beadása. A záróvizsga két részből áll: komplex írásbeli záróvizsga a szakmai törzstárgyak és a differenciált szakmai tárgyak ismeretköreiből, valamint a mester-diplomamunka megvédése. A komplex írásbeli záróvizsga témáját, feladatait a szakfelelős állítja össze, azokat megvitatja az érintett szaktárgyak oktatóival. A záróvizsga bizottság egyik tagja általában a szakfelelős, a másik tag valamelyik szaktárgy oktatója.

A komplex írásbeli záróvizsga eredményei egyre gyengébbek, ami az önértékelés szerint a hallgatók gyenge alaptudásával magyarázható.

A képzés eredményessége, hallgatói létszámadatok, tehetséggondozás

A jelentkezés az első két évben elég jónak volt mondható, de 2012-ben mind az összes jelentkezői szám, mind az első helyen jelentkezők száma csökkent. Budapesten a 2010 és 2012 között összesen felvett 68 hallgató közül 2014 nyaráig 46 fő (67,6 %), a felvettek kétharmada szerzett diplomát, Tatabányán a 2010-ben felvett 8 hallgatóból 1 kimaradt, 7 diplomát szerzett 2012-ben. A legutóbbi hallgatói értékelések alacsony pontszámai és szöveges minősítései arra engednek következtetni, hogy a hallgatók nem mérik fel képességeiket és kapacitásaikat, vagy könnyebbnek gondolták a követelmények teljesítését.

A hallgatók PhD képzésre való felkészítése kevésbé forszírozott, bár a hallgatók kb. 15-20 %-a tervezi – az önértékelés szerint – a mesterképzés után a PhD képzés elkezdését 1-3 éven belül (többnyire levelező képzésben).

3. Minőségbiztosítás, minőségfejlesztés rendszere és eredményei

A szak „gazdája”, menedzselése

A szakért a Kereskedelem és Marketing Tanszék oktatói gárdája felelős, az oktatók intenzív kapcsolatot a tanszéken belül építenek ki, de együttműködésre nyitottak más tanszékek oktatói, kutatói irányába is. A szak felelőse a főiskola korábbi rektora, a *marketing* szakma elismert vezéregyénisége, aki a szakot érintő oktatási kérdésekben megfelelő önállósággal képviseli a képzés színvonalas megvalósítását. A szak oktatóival folyamatos munkakapcsolata van, a félévek elején a tantárgyi tanmeneteket, a félév végén a tárgyfelelősi jelentéseket rendre megkapja. Felmerülő kérdések esetén közvetlen konzultációs lehetőségei vannak.

Belső, rendszeres minőségbiztosítás

A főiskolán a minőségirányítási tevékenységet intézményi szinten szervezik, minden szakra egységesen alkalmazzák. A Minőségirányítási Bizottság, a Szenátus állandó bizottsága, melynek feladatait ügyrendje részletesen szabályozza. Operatív feladatok ellátását a Minőségirányítási Iroda végzi. A Kereskedelem és Marketing Tanszék a főiskola más szervezeti egységeihez hasonlóan éves önértékeléseket és minőségfejlesztési programokat készít. A hallgatói megkérdések is rendszeresek, így nem csupán oktatói, hanem hallgatói elégedettséget is monitorizálnak.

A *marketing* mesterszakon végzettek véleményéről 2013-tól évente készül kutatás, miután a főiskola a DPR-t 2010-ben bevezette. A megkérdések alapján – bár a visszajelzések száma minimális – a hallgatók pozitívan értékelték a kapott elméleti képzés színvonalát, az oktatók segítőkészségét. A főiskolán végzett hallgatók alapvetően elégedettek a képzéssel, munkájukat elsősorban a kkv szektorban találják meg.

4. A szak összefoglaló értékelése (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve

Az önértékelés kritikus, de reális képet rajzolt a *marketing* mesterszaknak a főiskolán történő működtetésével kapcsolatosan. A külső feltételek nevesítésével egyetértve kiemelhető, hogy az önértékelés készítői széleskörű rálátással rendelkeznek a mai szakmai világra. Különösen fontos annak a megállapítása, hogy a mesterképzés Magyarországon elsősorban az egyetemekhez kötődik, főiskola által indított mesterképzésre kevesebben jelentkeznek, és a felkészültségük színvonala is alacsonyabb. Az *erősségek* esetében a kis létszám miatti interaktivitást, a digitális és online elérhető tananyagok segítő hatását emelték ki. *Gyengeség* az oktatók hazai és nemzetközi mérsékelt láthatósága, az Edutus név korlátozott ismertsége. Az oktatási terhelés miatt a kutatómunka szerény, kimerül gyakorlatilag a tananyag fejlesztésében, digitális tananyagok összeállításában és a pályázatokhoz kapcsolódó részmunkák elkészítésében. Fejlesztési *lehetőségek* találhatóak az órákra való otthoni felkészülésre kiadott feladatok olyan formában való meghatározásában, ami a hallgatókat előzetes időbefektetésre motiválja. *Veszélyeket* fogalmaztak meg az önértékelésben az alacsony hallgatói létszám miatt, a képzés így gazdaságilag fenntarthatatlanná válhat. Kitorési pontokat is megfogalmaztak: egyrészt javítani kell a szak kommunikációját, a jó példákat, eredményeket akár a honlapon is közzé lehet tenni, másrészt célszerű lenne kialakítani a vállalatra specializált képzés kereteit, és egy-egy nagyvállalatnak vállalatorientált, akár ún. „in-company” tréning formában is értékesíteni a képzést.

Minőségfejlesztési javaslatok, ajánlások

- 1. Életkori korlát miatt új szakfelelős megnevezése szükséges.**
2. A szak működése a jelen hallgatói létszámok mellett elgondolkodtató, fontos lenne a szak sajátosságait kialakítani, azokat megfelelően kiemelve kommunikálni a felvételizőknek. A hallgatói létszám növelése nem egyszerű feladat Budapesten az éles versenyhelyzetben, de talán meg lehet találni azt a rés piacot, ami sikerre vihető.
3. Az oktatói kar leterheltsége összességében meglehetősen komoly mértékű, ami a tudományos kutatások, publikációk teljesítését megakadályozza, pedig az a szak elismertetését fokozná. Fel kell készülni a generációváltásra is, ehhez a szak oktatói összetételének végiggondolása szükséges.
4. Ajánlatos lenne az Edutus név intenzívebb megismertetésére fókuszálni, ez a szak vonzerejére pozitív hatású lenne.
5. Az oktatói fizetések (a béremelés elmaradása) megnehezítik a minősített oktatói utánpótlást, pedig a generációváltásra készülni kellene.